

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM

POMOCY RODZINIE W KOŃSKICH

ZA ROK 2017

Końskie, marzec 2018 r.

Spis treści

I. Wstęp	1
II. Finanse	1
III. Realizacja zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich	2
III.1. Realizacja zadań w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej .	2
III.2. Realizacja zadań w zakresie ustawy o pomocy społecznej	11
III.3 Realizacja zadań powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej, określonych w Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	24
IV. Programy i projekty realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich w 2017 r.....	28
V. Wykaz szkoleń organizowanych przez PCPR w Końskich w 2017 r.	38
VI. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.....	39

I. Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego, powołaną na podstawie Uchwały Nr VIII/26/99 Rady Powiatu w Końskich z dnia 30 czerwca 1999 roku. Siedziba jednostki mieści się w Końskich przy ul. Spółdzielczej 3.

II. Finanse

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich, jako wyodrębniona jednostka organizacyjna powiatu, realizuje zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2017 r. PCPR w Końskich wykonał budżet na łączną kwotę **4.509.974,54 zł**, w tym środki własne powiatu stanowiły **2.908.649,55 zł**, dotacje celowe – **1.242.803,80 zł**, środki pozyskane na realizację projektu konkursowego - **358.521,19 zł**.

Z ogólnej kwoty zrealizowanych wydatków, największą kwotę stanowią środki na rozwój i utrzymanie pieczy zastępczej, tj. **2.500.140,42 zł**, co stanowi **55,44%** wykonanego budżetu.

W ramach budżetu na 2017 r., PCPR na zadania z zakresu administracji rządowej łącznie wydatkowało kwotę **1.165.906,99 zł**, w tym na:

- realizację programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie - **16.920,00 zł**,
- utrzymanie Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Stąporkowie - **504.484,60 zł**,
- realizację programu „Rodzina 500+” - dodatek wychowawczy na każde umieszczone w pieczy dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, na wychowanków rodzin zastępczych oraz dodatek do zryczałtowanej kwoty na wychowanków Placówek Rodzinnych w łącznej kwocie **644.502,39 zł**.

III. Realizacja zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich**III.1 Realizacja zadań w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej****III.1.1 Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych**

W roku 2017 na terenie powiatu koneckiego funkcjonowały **73** rodziny zastępcze, w których przebywało **119** dzieci.

Tabela nr 1. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu koneckiego w latach 2014-2017.

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2014	103	169
2015	96	154
2016	84	140
2017	73	119

W roku 2017 na terenie powiatu koneckiego funkcjonowało:

- **49 rodzin zastępczych spokrewnionych**, w których przebywało 76 dzieci,
- **18 rodzin niezawodowych**, w których przebywało 23 dzieci,
- **6 zawodowych rodzin zastępczych**, w których przebywało **20 dzieci**, w tym:
 - **4 zawodowe rodziny zastępcze**, w których przebywało 15 dzieci,
 - **2 zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego**, w których przebywało 5 dzieci.

W 2017 roku utrzymywała się tendencja spadkowa zarówno w zakresie liczby rodzin zastępczych jak i liczby dzieci pozostających pod ich opieką.

W roku objętym sprawozdaniem w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu koneckiego umieszczono **12 dzieci**.

III.1.2 Pozyskiwanie kandydatów do prowadzenia niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz szkolenie programem PRIDE „Rodzinna Opieka Zastępcza” kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz do prowadzenia rodzinnych domów dziecka

PCPR w Końskich prowadzi na bieżąco nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzących rodzinne domy dziecka.

W roku 2017, podobnie jak w latach ubiegłych, PCPR aktywnie uczestniczył w akcji Wojewody Świętokrzyskiego pn. „Potrzebuję rodziców od zaraz”. W dniach 21 i 27 października 2017 r. zorganizowano „Dzień otwartych drzwi”. Pracownicy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej udzielali w siedzibie PCPR informacji dotyczących tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej. Dodatkowo promowali pieczę na terenie miasta Końskie poprzez rozdawanie ulotek, balonów, broszur, rozmieszczanie plakatów promujących rodzicielstwo zastępcze. Materiały promocyjne zostały przekazane do ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu koneckiego, placówek oświatowych, okolicznych sklepów oraz supermarketów. Ideę rodzicielstwa zastępczego promowano także podczas Sesji Rady Miejskiej w Końskich oraz Sesji Rady Powiatu w Końskich.

W 2017 r., Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej w trybie art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na wniosek Sądu, sporządził **11 opinii dotyczących predyspozycji osób kandydujących do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej**.

Wydano **13 skierowań na badanie psychologiczne**, celem sporządzenia opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

III.1.3. Szkolenia dla rodzin zastępczych

W 2017 r., 39 rodzin zastępczych z terenu powiatu koneckiego zostało zakwalifikowanych do udziału w projekcie „Równe szanse dla wszystkich”. W ramach projektu, rodziny uczestniczyły w trzech szkoleniach, których celem było podniesienie poziomu kwalifikacji i umiejętności wychowawczych.

Tabela nr 2. Szkolenia dla rodzin zastępczych w roku 2017.

Lp.	Tematyka Szkolenia	Liczba rodzin zastępczych uczestniczących w szkoleniu
1.	„Bezpieczna postawa oraz style przywiązania. Od bólu do odporności, czyli jak pomóc dzieciom przezwyciężyć stratę”	39
2.	„Doświadczenia traumatyczne dziecka, determinujące trudne zachowania”	39
3.	„Tożsamość – znaczenie rodziny biologicznej w życiu dziecka”	39

III.1.4. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

W roku 2017 zdecydowana większość rodzin zastępczych objęta była wsparciem **5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej**, których wynagrodzenia dofinansowane były dzięki dotacji pozyskanej z „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017” realizowanego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

III.1.5. Poradnictwo dla rodzin zastępczych

W roku 2017 PCPR w Końskich umożliwiło rodzinom zastępczym z terenu powiatu dostęp do poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego oraz poradnictwa z zakresu uzależnień. Statystyki w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 3. **Poradnictwo dla rodzin zastępczych.**

Lp.	Rodzaj poradnictwa	Liczba porad udzielonych w 2017 r. rodzinom zastępczym
1.	poradnictwo prawne	35
2.	poradnictwo psychologiczne	49
3.	poradnictwo pedagogiczne	23
4.	poradnictwo ds. uzależnień	1
OGÓŁEM		108

III.1.6. Oceny rodzin zastępczych

Zgodnie z art. 128 pkt. 2, art. 132-134 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, PCPR w Końskich jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, ma obowiązek dokonywania ocen rodzin zastępczych. W 2017 r. przeprowadzono **13 ocen**.

Poniższa tabela prezentuje liczbę ocen, z uwzględnieniem podziału na rodzaj rodziny zastępczej.

Tabela nr 4. **Oceny rodzin zastępczych w 2017 r.**

Lp.	Rodzaj rodzin zastępczych	Liczba przeprowadzonych ocen
1.	rodziny zastępcze spokrewnione	9
2.	rodziny zastępcze niezawodowe	3
3.	rodziny zastępcze zawodowe	1
4.	rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	-
OGÓŁEM		13

III.1.7. Postępowania alimentacyjne

Zgodnie z art. 38 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, PCPR w Końskich ma obowiązek występowania z wnioskiem o zasądzenie alimentów od rodziców biologicznych, na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W 2017 r., koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzili łącznie **2 pozwody alimentacyjne** do Sądu Rejonowego w Końskich.

III.1.8. Efekty działalności PCPR w zakresie pieczy zastępczej

W wyniku pracy socjalnej prowadzonej z rodzinami zastępczymi, **4 dzieci powróciło do rodzin naturalnych**, w tym 3 ze spokrewnionej rodziny zastępczej i 1 z zawodowej rodziny zastępczej, pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Zgodnie z art. 4 pkt. 16 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, **19 dzieci** z uregulowaną sytuacją prawną, zostało zgłoszonych do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach, z czego **3 dzieci zostało przysposobionych przez rodziców adopcyjnych**.

3 pełnoletnich wychowanków, rozpoczęło w 2017 r. proces usamodzielnienia i opuściło rodzinę zastępczą.

Dodatkowym zadaniem Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2017 było opracowanie „Programu rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Koneckim na lata 2018 – 2020”. Program został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu nr XXXVI/52/2017 dnia 30.11.2017 r.

Ponadto pracownicy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej uczestniczyli w następujących działaniach: obchody „Dnia rodzicielstwa zastępczego”, obchody „Dnia Dziecka”, superwizja grupowa dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i pracowników socjalnych, organizowana przez PCPR w Końskich, konferencje i szkolenia: „Rodzinna piecza zastępcza – wyzwania i doświadczenia”, „Dopalacze i depresja narastającym zagrożeniem dla zdrowia ludzi młodych”, „Bezpieczny i aktywny senior”, „Jak wspierać osoby chore psychicznie?”, „Przeciwdziałanie narkomanii – wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu lokalnym”, „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, „Doświadczenie straty bliskiej osoby w dzieciństwie. Żałoba, zaburzenia stresowe pourazowe, długofalowe konsekwencje”, „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – kompetentny Rzecznik Dziecka i Rodziny Zastępczej”, „Dopalacze, narkotyki XXI wieku”, „Szkolenie dla kadry pomocy społecznej na temat wsparcia ofiar handlu ludźmi”, „Dopalacze i legalne

środki psychoaktywne”, „Szkolenie dotyczące interdyscyplinarnej realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pomocy osobom doznającym przemocy oraz pracy ze sprawcami przemocy”.

Dnia 8 grudnia 2017 r. pracownicy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej zorganizowali dla 10 wychowanków pieczy akcję pn. „Mikołajki”. Podczas wizyt domowych, podopiecznym PCPR wręczono upominki świąteczne.

III.1.9. Wydatkowanie środków finansowych związanych z pieczą zastępczą

Ogółem, na pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, wydatkowana była w 2017 r. kwota: **1.059.299,17 zł**, w tym na wypłatę świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych:

- spokrewnionych - **582.147,65 zł**,
- niezawodowych - **283.286,87 zł**,
- zawodowych - **143.788,83 zł**, w tym:
 - pełniących funkcję pogotowia rodzinnego - **26.238,72 zł**,
 - pomocową - **987,10 zł**.

Tabela nr 5. **Wydatki na rodziny zastępcze w roku 2016 i 2017.**

Lp.	Rodzaj rodzin zastępczych	Wydatki 2016 r. (w zł)	Wydatki 2017 r. (w zł)
1.	rodziny zastępcze spokrewnione	654.762,63	582.147,65
2.	rodziny zastępcze niezawodowe	336.980,69	283.286,87
3.	rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	140.141,27	143.788,83
	– pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	25.363,68	26.238,72
	– pomocowe	32,26	987,10

Dodatkowo PCPR w Końskich w roku 2017 wypłaciło:

- **1** jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka na kwotę **1.500,00 zł**,
- dofinansowania dla 9 wychowanków rodzin zastępczych do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w kwocie **1.350,00 zł**,

- 1 jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w kwocie **20.000,00 zł.**

Decyzje

W 2017 r. zostało wydanych **49 decyzji** dotyczących rodzin zastępczych.

W związku z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, która wprowadziła zmiany do Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.), PCPR wypłaciło w 2017 r. w ramach programu „Rodzina 500+” dodatek wychowawczy na każde umieszczone w pieczy dziecko w wieku do 18 roku życia na łączną kwotę **567.695,14 zł** oraz dodatek do zryczałtowanej kwoty na wychowanków Placówek Rodzinnych w łącznej kwocie **70.431,51 zł.**

W 2017 r. zostało wydanych **ogółem 117 decyzji dotyczących przyznania dodatku wychowawczego oraz 18 dotyczących dodatku do zryczałtowanej kwoty.**

Porozumienia

W 2017 r. zostały zawarte:

- 3 porozumienia w sprawie określenia warunków pobytu 6 dzieci w rodzinach zastępczych i wysokości wydatków na ich opiekę i wychowanie,
- 3 porozumienia w sprawie umieszczenia 3 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i wysokości wydatków na ich utrzymanie w tych placówkach.

W 2017 r. powiat konecki pokrywał koszty utrzymania 26 dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu, w tym: 12 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 12 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych oraz 2 dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie **innych miast i powiatów.** Koszt utrzymania ww. dzieci wyniósł ogółem: **266.512,62 zł.**

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza terenem powiatu koneckiego umieszczonych zostało w 2017 r. **3 dzieci.**

Powiat Konecki pokrywał koszty utrzymania 6 dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu, a umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych miast i powiatów. Kwota zwrotu tych kosztów wyniosła ogółem **232.406,56 zł.**

Ponadto, PCPR w Końskich w 2017 roku, wydatkowało kwotę **31.281,58 zł.** z tytułu świadczeń i wynagrodzeń za pobyt 5 dzieci w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego na terenie innego powiatu.

W 2017 r. w 12 rodzinach zastępczych na terenie powiatu koneckiego przebywało 22 dzieci pochodzących z terenu innych miast i powiatów, z tego: 13 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 9 dzieci w rodzinach zastępczych niezawodowych. Z tytułu zwrotu kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych, powiat konecki otrzymał kwotę **238.145,60 zł.**

Ponadto w placówkach opiekuńczo-wychowawczych działających na terenie powiatu przebywało w 2017 r. 3 dzieci pochodzących z terenu innych miast i powiatów. Zwrot kosztów za pobyt tych dzieci w placówkach wyniósł **186.987,00 zł.**

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu koneckiego przebywało na dzień 31.12.2017 r. **37 dzieci**, z tego:

- 22 dzieci (w tym 3 dzieci z terenu innych powiatów) w Wielofunkcyjnej Placówce Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie,
- 8 dzieci w Placówce Rodzinnej w Brodach,
- 7 dzieci w Placówce Rodzinnej w Kawęczynie.

5 wychowanków rodzin zastępczych osiągnęło w 2017 r. pełnoletność. Wszyscy pozostali w rodzinach zastępczych do czasu ukończenia 25 roku życia lub zakończenia nauki.

W miesiącu październiku 2017 r. zawarta została umowa z zawodową rodziną zastępczą o sprawowanie czasowej pieczy zastępczej jako rodzina pomocowa dla 1 małoletniego dziecka, przebywającego w zawodowej rodzinie zastępczej, pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego, na czas korzystania z urlopu wypoczynkowego.

Współfinansowanie przez gminy wydatków poniesionych przez powiat na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 roku, poz. 697 z późn. zm.), gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio część związanych z tym wydatków (art. 191 ust. 9 i 10 ww. ustawy).

W 2017 roku umieszczono po raz pierwszy w pieczy zastępczej 24 dzieci z sześciu gmin naszego powiatu:

- z gminy Końskie – 8 dzieci,
- z gminy Stąporków - 3 dzieci,
- z gminy Radoszyce - 4 dzieci,
- z gminy Gowarczów – 3 dzieci,

- z gminy Smyków – 5 dzieci,
- z gminy Fałków – 1 dziecko.

W przypadku 1 dziecka z gminy Stąporków (dziecko pozostawione bezpośrednio po urodzeniu), gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, nie poniosła odpowiednio części związanych z tym wydatków.

W 2017 roku pieczę zastępczą opuściło 3 dzieci z powiatu koneckiego, które zostały umieszczone po raz pierwszy w pieczy zastępczej w 2017 roku (w tym 2 dzieci umieszczonych interwencyjnie):

- z gminy Końskie - 2 dzieci umieszczonych interwencyjnie (powrót do rodziców biologicznych),
- z gminy Stąporków – 1 dziecko pozostawione bezpośrednio po urodzeniu (powrót do rodziców biologicznych).

W 2017 roku opuściło pieczę zastępczą 8 dzieci z powiatu koneckiego, które zostały umieszczone po raz pierwszy w pieczy zastępczej w 2016 roku:

- z gminy Końskie: 2 dzieci zostało adoptowanych, 2 dzieci powróciło do rodziców biologicznych;
- z gminy Radoszyce: 2 dzieci zostało adoptowanych, 1 dziecko powróciło do rodziców biologicznych,
- z gminy Stąporków: 1 dziecko zostało adoptowane.

W 2017 roku pieczę zastępczą opuściło 1 dziecko z powiatu koneckiego (z gminy Stąporków), które zostało umieszczone po raz pierwszy w pieczy zastępczej w 2015 roku.

W 2017 roku opuściło pieczę zastępczą 4 dzieci z powiatu koneckiego, które zostały umieszczone po raz pierwszy w pieczy zastępczej w 2012 roku:

- z gminy Gowarczów – 1 dziecko opuściło pieczę zastępczą (zostało umieszczone w DPS),
- z gminy Końskie – 3 dzieci opuściło pieczę zastępczą i rozpoczęło proces usamodzielnienia.

Tabela nr 6. **Liczba dzieci pochodzących z powiatu koneckiego, które opuściły pieczę zastępczą w 2017 r.**

Liczba dzieci, które opuściły pieczę zastępczą w 2017 r.						
Gmina	Umieszczone w 2017 r.	Umieszczone w 2016 r.	Umieszczone w 2015 r.	Umieszczone w 2014 r.	Umieszczone w 2013 r.	Umieszczone w 2012 r.
Końskie	2	4	-	-	-	3
Gowarczów	-	-	-	-	-	1
Radoszyce	-	3	-	-	-	-
Stąporków	1	1	1	-	-	-
Fałków	-	-	-	-	-	-

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PCPR W KOŃSKICH ZA ROK 2017

Smyków	-	-	-	-	-	-
Słupia	-	-	-	-	-	-
Konecka	-	-	-	-	-	-
Ruda	-	-	-	-	-	-
Maleniecka	-	-	-	-	-	-

Tabela nr 7. Wysokość wydatków (w zł) na opiekę i wychowanie dziecka, pokrytych przez gminy w 2017 r. w zależności od okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

%	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe	Placówki Rodzinne	Placówki opiekuńczo-wychowawcze
10 (pierwszy rok pobytu dziecka w pieczy)	5.145,69	2.977,39	11.509,92	0	35.945,43
30 (drugi rok pobytu dziecka w pieczy)	9.473,44	12.467,14	15.336,11	0	60.328,06
50 (trzeci i kolejny rok pobytu dziecka w pieczy)	74.150,43	37.495,70	44.491,12	0	355.263,36
Razem	88.769,56	52.940,23	71.337,15	0	451.536,85
Łącznie: 664.583,79					

Zgodnie z art. 195 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku, gdy za pobyt dziecka w pieczy zastępczej koszty poniosła gmina i powiat, uzyskaną opłatę od rodzica biologicznego dzieli się proporcjonalnie do poniesionych wydatków i zalicza się w pierwszej kolejności, na poczet należności najdawniej wymagalnych.

W roku 2017, na poczet należności najdawniej wymagalnych, przekazano gminie Końskie kwotę **5.276,54 zł** i gminie Radoszyce kwotę **970,71 zł**.

Odpłatność rodziców biologicznych

Rada Powiatu Koneckiego w drodze Uchwały Nr XI/55/2015 z dnia 27 października 2015 r. określiła szczegółowe warunki umarzania w całości lub części, łącznie z odsetkami, odraczania terminu płatności, rozkładania na raty lub odstępowania od ustalania opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2017, w stosunku do rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych:

- **odstąpiono od naliczania odpłatności** w przypadku **9 rodziców**,
- **naliczono odpłatności** w przypadku **3 rodziców**,

- **umorzono w części**, naliczone wcześniej odpłatności w przypadku **2 rodziców**,
- **umorzono w całości**, naliczone wcześniej odpłatności w przypadku **7 rodziców**,
- w przypadku **1 rodzica**, **odmówiono umorzenia** naliczonej wcześniej odpłatności.

Na dzień 31 grudnia 2017 r., **13 rodziców biologicznych** pozostawało zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych. 3 rodziców wpłaca należności samodzielnie, natomiast od 10 rodziców nie wpływają żadne należności.

W roku 2017, w stosunku do rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych:

- **naliczono odpłatności** w przypadku **2 rodziców**,
- **odstąpiono od naliczania odpłatności** w przypadku **6 rodziców**,
- **umorzono w całości** naliczoną wcześniej odpłatność w stosunku do **2 rodziców**.

Na dzień 31 grudnia 2017 r., 2 rodziców biologicznych pozostawało zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Od 1 rodzica nie wpływają żadne należności, natomiast za 1 rodzica, części opłaty dokonał komornik.

III.2 Realizacja zadań w zakresie ustawy o pomocy społecznej

III.2.1 Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pokrywanie wydatków związanych z kontynuowaniem nauki osobom opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą oraz młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii

W roku 2017 pomocą mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, objęto łącznie **72 usamodzielniających się wychowanków**, w tym:

- 55 usamodzielnionych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej,
- 13 wychowanków, którzy opuścili placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 4 wychowanków, którzy opuścili Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy.

Łączna wysokość zrealizowanej pomocy wyniosła **415.314,65 zł**:

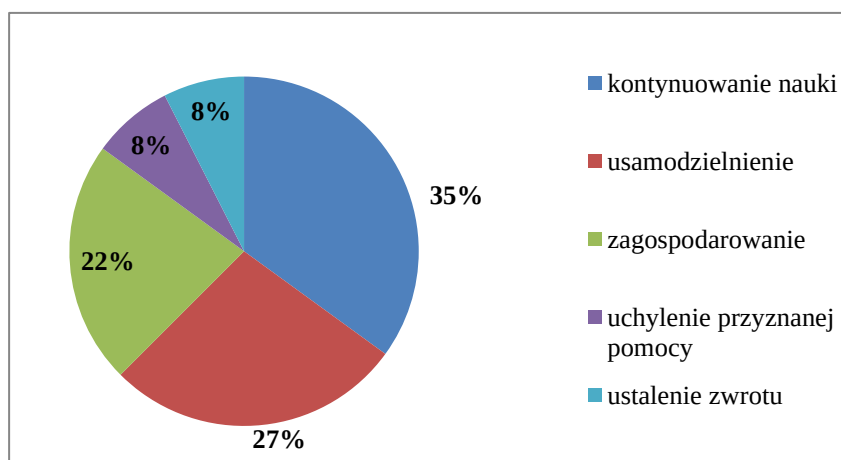
- a) **331.849,88 zł**, w przypadku usamodzielnionych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:
- 281.908,88 zł – pomoc na kontynuowanie nauki,
 - 37.941,00 zł – pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
 - 12.000,00 zł – pomoc pieniężna na zagospodarowanie.

- b) **63.833,97 zł** w przypadku usamodzielnionych wychowanków, którzy opuścili placówki opiekuńczo – wychowawcze w wysokości, w tym:
- 52.595,97 zł – pomoc na kontynuowanie nauki,
 - 8.238,00 zł – pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
 - 3.000,00 zł – pomoc pieniężna na zagospodarowanie.
- c) **19.630,80 zł** (pomoc na kontynuowanie nauki) w przypadku wychowanków, którzy opuścili młodzieżowe ośrodki.

Udzielona pomoc na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie pozwoliła na znaczne polepszenie warunków mieszkaniowych wychowanków, uwzględniając ich indywidualne potrzeby. Prawidłowe wydatkowanie otrzymanej pomocy, zweryfikowano w toku wizyt w środowisku rodzinnym wychowanków.

W przypadku 3 wychowanków pieczy zastępczej, uchylono decyzję przyznającą pomoc na kontynuowanie nauki oraz ustalono świadczenia nienależnie pobrane wraz z orzeczeniem obowiązku zwrotu tych świadczeń wraz z ustawowymi odsetkami.

Zestawienie wydanych decyzji administracyjnych dotyczących usamodzielnionych wychowanków przedstawia poniższy wykres:

III.2.2 Całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze

Na terenie powiatu koneckiego funkcjonują trzy całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze: Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie, Placówka Rodzinna w Brodach oraz Placówka Rodzinna w Kawęczynie.

III.2.2.1 Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie

Wielofunkcyjna Placówka Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie działa od października 2007 r. Zgodnie z decyzją Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 15 lipca

2008 r., zapewnia opiekę wychowankom w ramach 20 miejsc socjalizacyjnych i 3 miejsc interwencyjnych.

W roku 2017 WPPDiR w Stąporkowie, objęła swoim działaniem **23 osoby** (17 dzieci przyjęto z rodzin biologicznych, 6 – z innych form pieczy zastępczej).

Do Placówki skierowane zostały w 2017 r. **2 osoby**.

Struktura wiekowa wychowanków WPPDiR w Stąporkowie:

- jedna wychowanka - wiek przedszkolny (4 lata),
- sześcioro wychowanków - wiek szkoły podstawowej (6 – 12 lat),
- troje wychowanków - wiek gimnazjalny (13 – 15 lat),
- trzynastoro wychowanków - wiek ponadgimnazjalny (16 r.ż. i powyżej), z których cztery osoby pozostały w Placówce po ukończeniu pełnoletności.

W 2017 r. 4 wychowanków przebywało w placówkach resocjalizacyjnych poza terenem powiatu koneckiego, tj.: w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Kielcach, Rusinowie Koneckim, Podzamczu Chęcińskim i Kunowie. Wychowankowie skierowani zostali do ww. ośrodków ze względu na czyny karalne oraz przejawy demoralizacji.

Wśród podopiecznych Placówki w 2017 r., znajdowały się dzieci pochodzące z terenu powiatu koneckiego (20), opoczyńskiego (2), tarnogórskiego (1).

W trakcie okresu sprawozdawczego z Placówki **odszedł 1 wychowanek**, który po osiągnięciu pełnoletności, powrócił do środowiska domowego.

Wszyscy podopieczni Placówki z powodzeniem zakończyli rok szkolny 2016/2017 i uzyskali promocje do klas następnych, bądź ukończyli edukację.

W czerwcu 2017 r. zorganizowano dla wychowanków Placówki wyjazd do Energylandii w Zatorze. Ponadto organizowano wyjazdy do kina, na koncerty, do parku linowego, na warsztaty ceramiczne. W miesiącach: październik – grudzień, w Placówce odbywały się cotygodniowe warsztaty ceramiczne.

Dzięki pomocy Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich oraz Urzędu Miejskiego w Stąporkowie, udało się pozyskać fundusze na sfinansowanie pobytu kolonijnego dla 12 wychowanków.

W 2017 roku WPPDiR w Stąporkowie kontynuowała współpracę z prywatnymi sponsorami z Luksemburga, dzięki pomocy których, udało się wzbogacić ofertę związaną ze sposobem spędzania czasu wolnego wychowanków. Dzięki współpracy z Fundacją TUO PORTU Twoja Bezpieczna Przystań, Poczta Polską, Krajowym Stowarzyszeniem Wspierania Przedsiębiorczości oraz prywatnymi sponsorami, udało się przygotować zindywidualizowane

i atrakcyjne upominki świąteczne dla wychowanków Placówki. Pozyskano również nowy telewizor do sali wypoczynku dziennego.

W 2017 r. dokonywane były w Placówce drobne prace naprawcze. W ramach środków finansowych zaoszczędzonych podczas roku, udało się zakupić wyposażenie niezbędne do utworzenia w Placówce pomieszczenia do zajęć sportowo – rekreacyjnych oraz nowy zestaw komputerowy.

III.2.2.2 Placówka Rodzinna w Brodach

W roku 2017 w placówce przebywało **8** dzieci w wieku od 4 do 18 lat. Wszystkie dzieci pochodziły z terenu powiatu koneckiego.

Młodszy wychowankowie uczęszczali do Szkoły Podstawowej w Kazanowie, starsze - do gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej w Końskich.

Dzieci objęte były opieką poradni specjalistycznych: okulistycznej, stomatologicznej, alergologicznej i pediatrycznej. Większość została przebadana w poradni psychologiczno - pedagogicznej z uwagi na opóźnienia rozwojowe, braki edukacyjne, wady wymowy.

Placówka Rodzinna w Brodach, stale współpracuje ze szkołami, Sądem, kuratorami oraz rodzicami biologicznymi dzieci.

W ubiegłym roku zorganizowane były dwa Zespoły do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.

W 2017 r. wychowankowie Placówki Rodzinnej w Brodach brali udział w wyjazdach oraz imprezach rekreacyjno - sportowych: wyjazd z opiekunami podczas ferii na narty do Szczyrku, 14 – dniowe kolonie w Pogorzelicach.

W październiku 2017 r. dzieci uczestniczyły w IX Międzynarodowych Zawodach Sportowych w Daleszycach, których organizatorem była Fundacja „Przystanek Dziecko”.

W okresie świątecznym wychowankowie Placówki otrzymali prezenty od Fundacji ORLEN Dar Serca oraz Fundacji TOU PORTU Twoja Bezpieczna Przystań.

III.2.2.3 Placówka Rodzinna w Kawęczynie

W Placówce Rodzinnej w Kawęczynie w 2017 r. przebywało **7** dzieci w wieku od 8 do 19 lat. Wychowankowie osiągnęli dobre wyniki w nauce oraz oceny z zachowania (jedna z podopiecznych w roku szkolnym 2016/2017 została stypendystką Fundacji ORLEN Dar Serca za bardzo dobre wyniki w nauce).

Podopieczni placówki w roku 2017 brali udział w zajęciach pozalekcyjnych, tj.: karate, zajęcia taneczne, zajęcia czytelnicze, zajęcia rekreacyjno- sportowe, harcerstwo, zajęcia edukacyjne z fizyki, matematyki i języka polskiego. Jeden z wychowanków należy do klubu piłki ręcznej. Pełnoletni wychowankowie uczęszczali na kurs prawa jazdy. Dzieci objęte były opieką poradni specjalistycznych: okulistycznej, stomatologicznej, rehabilitacyjnej.

W 2017 r. wychowankowie Placówki Rodzinnej w Kawęczynie brali udział w następujących wyjazdach oraz imprezach rekreacyjno - sportowych: wyjazd rehabilitacyjny do Kamieńca, kolonie w Krynicy Morskiej, kolonie w Zakopanem, udział w VIII Spartakiadzie Rodzicielstwa Zastępczego w Daleszycach.

W 2017 r. odbyły się dwa Zespoły do spraw okresowej oceny zasadności pobytu dziecka w Placówce.

Placówka Rodzinna w Kawęczynie współpracuje z Fundacją ORLEN Dar Serca, Fundacją Przystanek Dziecko, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Końskich, szkołami, ośrodkiem zdrowia i specjalistycznymi poradniami.

Placówka utrzymuje również stały kontakt z innymi placówkami rodzinnymi, rodzinami zastępczymi z terenu powiatu koneckiego, jak również z całej Polski, tworząc grupy wsparcia.

III.2.2.4 Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu koneckiego, funkcjonują dwa domy pomocy społecznej:

- Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich,
- Dom Pomocy Społecznej „Etola” w Rudzie Pilczyckiej.

Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich dysponuje 150 miejscami. Przeznaczony jest dla osób przewlekłe psychicznie chorych.

Dom Pomocy Społecznej „Etola” w Rudzie Pilczyckiej jest placówką stacjonarną tj. pobytu stałego, przeznaczoną dla 120 mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie.

W 2017 r. wydano 23 decyzje administracyjne w sprawie umieszczenia w ww. domach.

Tabela nr 8.

Nazwa domu	Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2017 r.	Ogółem liczba osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę	Liczba wydanych w okresie sprawozdawczym decyzji w sprawie umieszczenia/przeniesienia do Domu
Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich	150	92	15
Dom Pomocy Społecznej „Etola” w Rudzie Pilczyckiej	116	72	8

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w 2017 r. został wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2017 Starosty Koneckiego z dnia 16 stycznia 2017 r., ogłoszony w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym i wyniósł:

- **3.150.00 zł.** - Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich,
- **2.990.00 zł.** - Dom Pomocy Społecznej „Etola” w Rudzie Pilczyckiej.

Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich

Dom Pomocy Społecznej „Cichy Zakątek” w Końskich jest placówką stacjonarną dla **150** dorosłych osób przewlekle psychicznie chorych.

Struktura wiekowa mieszkańców Domu:

- do 40 lat: 12 osób, w tym 5 kobiet,
- 41 - 60 lat: 63 osoby, w tym 13 kobiet,
- 61 - 74 lata: 55 osób, w tym 14 kobiet,
- powyżej 74 lat: 20 osób, w tym 11 kobiet.

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. w Domu zamieszkiwało 55 osób skierowanych według „starych zasad”, tj. z dofinansowaniem z budżetu państwa oraz 95 osób z dopłatą gminy kierującej osobę do DPS.

Dom spełnia następujące warunki:

- budynki i jego otoczenie nie posiadają barier architektonicznych,
- w budynku głównym zainstalowana jest winda dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- budynki mieszkalne są wyposażone w system przyzywowo-alarmowy oraz system sygnalizacji pożaru.

Wydatki DPS „Cichy Zakątek” w Końskich wyniosły w 2017 r. ogółem **5.853.524,00 zł**.

W 2017 r., wykorzystując umiejętności własnych pracowników gospodarczych, wykonano m.in. następujące prace remontowe:

- generalny remont łazienki pod potrzeby osób niepełnosprawnych w Zespole I,
- malowanie pokoi mieszkalnych, korytarzy i klatek schodowych w budynku przychodni, zaplecza kuchennego, pomieszczeń socjalnych,
- generalny remont budynku gospodarczego,
- remont zewnętrzny budynku Zespołu II wraz z wykonaniem odwodnienia poziomego i nowej opaski wokół budynku.

Na zlecenie Domu został przeprowadzony przez Wykonawców zewnętrznych remont oświetlenia zewnętrznego oraz modernizacja istniejącego systemu oddymiania.

Udzielając wsparcia podopiecznym, Dom organizuje m.in. terapię zajęciową, imprezy kulturalne i rekreacyjne, wycieczki oraz święta i uroczystości. Dbą o podnoszenie sprawności ruchowej mieszkańców, umożliwia uczestnictwo w praktykach religijnych, korzystanie z biblioteki, czytelnicy czasopism, stymuluje kontakty z rodziną i środowiskiem lokalnym.

Z zajęć rehabilitacyjnych, takich jak: kinezyterapia, fizykoterapia, masaże lecznicze, korzysta codziennie około 70 mieszkańców.

W 2017 r. DPS w Końskich wizytowany był przez: PCPR w Końskich, Prezesa Sądu Okręgowego w Kielcach oraz kontrolowany przez Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego, Komendę Powiatową PSP w Końskich, Rzecznika Praw Obywatelskich – Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach.

Kontrolujący nie stwierdzili istotnych uchybień w działalności Domu.

Dom Pomocy Społecznej „Etola” w Rudzie Pilczyckiej.

Dom Pomocy Społecznej „Etola” w Rudzie Pilczyckiej jest placówką stacjonarną przeznaczoną dla **120** mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie, których stan zdrowia nie wymaga leczenia szpitalnego, a uzasadnia konieczność zapewnienia wsparcia i całodobowej opieki.

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. w Domu przebywało 116 mieszkańców, w tym 59 skierowanych wg „starych zasad”, tj. z dofinansowaniem z budżetu państwa.

Struktura wiekowa mieszkańców Domu:

- 19-40 lat – 29 osób,

- 41-60 lat – 55 osób,
- 61-64 lat – 11 osób,
- 65-74 lat – 16,
- 75-79 lat – 1,
- powyżej 80 lat – 4.

Wydatki DPS „Etola” w Rudzie Pilczyckiej wyniosły w 2017 r. ogółem **4.568.386,00 zł.**

W celu podtrzymania i podnoszenia standardu usług w DPS „Etola” w 2017 r. doposażono placówkę w nowe meble, sprzęt kuchenny itp. oraz przeprowadzono szereg prac remontowych, m.in:

- wykonanie nowego ogrodzenia betonowego zabezpieczającego część terenu Domu,
- ocieplenie budynku gospodarczego,
- remont dwóch kotłów centralnego ogrzewania,
- naprawa systemów alarmowych,
- zakup drzwi do pokoi mieszkańców,
- doposażenie kuchni i gabinetu zabiegowego.

Systemem gospodarczym przeprowadzono prace remontowe i porządkowe, podnoszące estetykę Domu i terenu wokół DPS, tj.: malowanie pokoi mieszkańców, wymiana armatury łazienkowej, pielęgnacja trawników i terenów zielonych.

Podstawową działalnością DPS „Etola” w Rudzie Pilczyckiej jest świadczenie mieszkańcom domu usług w zakresie potrzeb bytowych, tj. miejsca zamieszkania, wyżywienia, odzieży i obuwia, utrzymania czystości, usług opiekuńczych tj. udzieleniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacji, pomocy w załatwianiu spraw osobistych, usług wspomagających i wspierających tzn. podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu, zaspokojeniu potrzeb religijnych i kulturalnych, pomoc w nawiązywaniu kontaktów z rodziną i społecznością lokalną.

Szczególną rolę w obowiązującym standardzie usług odgrywa aktywizacja mieszkańców. Racjonalne spędzenie wolnego czasu to najlepsza forma terapii zapobiegająca postępującym chorobom i alternatywa na zubożenie i rezygnację.

Mieszkańcy DPS „Etola” są objęci różnymi formami aktywności z zakresu terapii zajęciowej oraz usprawniania ruchowego. Biorą udział w zajęciach sportowych, korzystają z pomocy psychologicznej.

W dziale opiekuńczo – medycznym pracuje 2 fizjoterapeutów, którzy wspomagają usprawnianie mieszkańców poprzez następujące formy terapii i rehabilitacji: kinezyterapia, fizykoterapia, magnetoterapia, hydroterapia.

W 2017 r. DPS w Rudzie Pilczyckiej wizytowany był przez: Państwową Inspekcję Pracy - Okręgowy Inspektorat w Kielcach, PCPR w Końskich, Świętokrzyski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Kielcach, Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Sąd Okręgowy w Kielcach.

III.2.2.5 Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Końskich działa w strukturze PCPR w Końskich na podstawie Uchwały Nr 72/2005 Zarządu Powiatu w Końskich z dnia 17 listopada 2005 r. Celem działalności OIK jest udzielanie krótkoterminowej pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w sytuacji przemocy domowej, ofiarom przemocy, w celu zapobiegania powstawaniu lub pogłębianiu się dysfunkcji tych osób, rodzin lub społeczności. Profesjonalnej pomocy udziela się możliwie najszybciej po wystąpieniu zdarzenia krytycznego.

Z pomocy Ośrodka może korzystać każdy, bez względu na wiek, płeć, pochodzenie, rasę, wyznanie, orientację seksualną.

W Ośrodku funkcjonuje całodobowy telefon interwencyjny.

Działania OIK w 2017 r. skupiały się wokół udzielania poradnictwa psychologicznego, informacyjno – socjalnego, prowadzenia interwencji rodzinnej w sytuacjach kryzysowych oraz zdarzeń losowych, działań profilaktycznych oraz udziału w kampaniach społecznych na terenie powiatu koneckiego.

W roku 2017 w OIK w Końskich z bezpłatnych **porad psychologicznych** skorzystały 52 osoby, w tym 30 osób zamieszkujących tereny wiejskie.

Z poradnictwa **informacyjno – socjalnego** skorzystało 11 osób w tym 8 zamieszkujących na wsi. Dodatkowo udzielano pomocy osobom, które telefonicznie skontaktowały się z Ośrodkiem.

Główne powody zgłaszania się klientów do OIK w Końskich to: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc w rodzinie, długotrwała lub ciężka choroba, alkoholizm, narkomania, sytuacja kryzysowa.

Ogółem, działaniami pomocowymi z zakresu trudnych sytuacji życiowych, zostały objęte 63 osoby, w tym 38 zamieszkujących tereny wiejskie.

OIK współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej funkcjonującymi na terenie powiatu koneckiego, Zespołami Interdyscyplinarnymi, placówkami oświatowymi, policją oraz innymi instytucjami w zależności od potrzeb klientów OIK.

W ramach realizacji działań profilaktycznych, OIK w Końskich był koordynatorem działań związanych z przebiegiem XII Koneckich Dni Profilaktyki, które odbywały się w dniach od 10 kwietnia do 6 czerwca 2017 r. i obchodzone były pod hasłem „Rodzina – Twój Bezpieczny Świat”. XII Koneckie Dni Profilaktyki odbyły się pod patronatem Starosty Powiatu Koneckiego, Burmistrza Miasta i Gminy Końskie oraz Kwartalnika „Ziemia Odrowążów”. Podczas kampanii zorganizowano m.in. warsztaty, spotkania z terapeutami, pogadanki z psychologami, prawnikiem oraz programy artystyczno – profilaktyczne.

Celem kampanii było zwrócenie uwagi dzieci i młodzieży szkolnej na problematykę przemocy w rodzinie, agresji, handlu ludźmi i bezpiecznej pracy za granicą. W czasie trwania Dni Profilaktyki prowadzono edukację dotyczącą zdrowego stylu życia bez nałogów. W spotkaniach organizowanych w ramach XII KDP wzięli udział uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych, a także kadra pedagogiczna i rodzice.

Tabela nr 9. Zajęcia profilaktyczne prowadzone w szkołach w ramach XII Koneckich Dni Profilaktyki

Temat szkolenia	Szkoła	Liczba uczniów biorących udział w zajęciach
„Handel ludźmi. Bezpieczna praca za granicą”	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Końskich	17 uczniów
„Szkodliwość działania środków uzależniających na organizm ludzki”	I Liceum Ogólnokształcące im. KEN w Końskich	160 uczniów
„Czym jest uzależnienie?”	Szkoła Podstawowa nr 1 w Końskich	96 uczniów
„Handel ludźmi. Bezpieczna praca za granicą”	Szkoła Podstawowa nr 1 w Końskich	47 uczniów

Podczas kampanii w 2017 r. został również ogłoszony konkurs plastyczny o tematyce profilaktycznej pn. „Rodzina – Twój Bezpieczny Świat”. Konkurs został skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz wychowanków Placówek Wsparcia Dziennego z terenu powiatu koneckiego. Podsumowanie XII edycji KDP oraz wręczenie nagród za najciekawsze prace odbyło się podczas festynu z okazji Dnia Dziecka w dniu 28 maja 2017 r. w Parku Miejskim w Końskich.

Organizacja większości działań w ramach Koneckich Dni Profilaktyki możliwa była dzięki ścisłej współpracy i wzajemnej pomocy wielu instytucji, m.in.: PCPR/OIK w Końskich,

Powiatowej Stacji – Sanitarno Epidemiologicznej, Komendy Powiatowej Policji, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Końskich, MGOPS w Końskich, GKRPA w Końskich, Stowarzyszenia Klubu „Radość” w Końskich oraz innych.

Po zliczeniu danych liczbowych wynika, iż w roku 2017 działaniami w ramach XII KDP objęto grupę **8.272 osób**.

W roku 2017 OIK w Końskich włączył się w kampanię społeczną pn. „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem”, organizowaną przez Ministerstwo Sprawiedliwości w dniach 20 - 26 lutego 2017 r. Osoby pokrzywdzone przepęstwem mogły skorzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz informacyjnego.

W miesiącu kwietniu 2017 r. PCPR/OIK w Końskich był partnerem w Powiatowym Konkursie Piosenki o Zdrowiu, który organizowała Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna oraz Miejsko - Gminny Dom Kultury w Końskich.

W dniach 16.10 – 20.10.2017 r. na terenie powiatu koneckiego, prowadzono również działania informacyjne w ramach akcji „Tydzień mediacji” podczas której pracownicy PCPR w Końskich udzielali poradnictwa dla osób zainteresowanych polubownym rozwiązywaniem sporów.

Ponadto Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Końskich w 2017 r. był współorganizatorem szkoleń dla kadry ośrodków pomocy społecznej, pedagogów szkolnych oraz kadry placówek rodzinnych.

Tabela nr 10. **Szkolenia organizowane w 2017 r. przez OIK w Końskich**

Data	Temat szkolenia / konferencji	Liczba osób
10 maja 2017 r.	„Bezpieczny i aktywny senior”	93 osoby
22 listopada 2017 r.	„Dopalacze i legalne substancje psychoaktywne”	120 osób

W roku 2017 pracownicy OIK podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, kursach i konferencjach organizowanych m.in. przez Świętokrzyski Urząd Marszałkowski i Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach, Pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” w Warszawie, M - GOPS w Końskich. Pracownik PCPR/OIK w Końskich ukończył kurs podstawowy I stopnia Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, jak również brał udział w spotkaniach Zespołu ds. Rodziny i Uzależnień ŚUW w Kielcach.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Końskich w 2017 roku wynosiła **88.500,00 zł**, z czego wydatkowano kwotę **83.150,48 zł**.

Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne w ramach Programu prowadzone były w miesiącach marzec – październik 2017 r.

Głównym założeniem Programu była pomoc osobom stosującym przemoc w zaprzestaniu jej stosowania oraz wspomaganie procesu zmian w zachowaniu w następujących obszarach: poziom poznawczy, emocjonalny oraz behawioralny. Pełen cykl programu na jednego uczestnika obejmował 60 godzin (58 godzin zajęć grupowych i 2 godziny spotkań indywidualnych).

W 2017 r. do uczestnictwa w programie zgłosiło się **26** osób. Większość skierowana została przez Zespół Interdyscyplinarny w Końskich oraz Sąd Rejonowy w Końskich.

Ostatecznie oddziaływania korekcyjno – edukacyjne podjęło **20** osób, z czego **7** osób ukończyło program. Wszystkie osoby, które przystąpiły do realizacji programu, to mężczyźni.

III.2.2.6 Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Stąporkowie

PŚDS w Stąporkowie jest ośrodkiem wsparcia dziennego, przeznaczonym dla osób dotkniętych schorzeniami psychicznymi lub niepełnosprawnością intelektualną, niewymagających leczenia szpitalnego bądź opieki stacjonarnej. Przeznaczony jest dla 40 osób.

W roku 2017 wydano dla uczestników pobytu dziennego PŚDS w Stąporkowie 62 decyzje, w tym:

- 29 decyzji dotyczących odpłatności,
- 11 decyzji przyznających pomoc w formie zajęć terapeutycznych,
- 4 decyzje uchylające przyznaną pomoc,
- 18 decyzji zmieniających, przedłużających przyznaną pomoc,

W 2017 r. nie wydano decyzji odmawiających przyznania pomocy.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w „Rejestrze osób oczekujących na wydanie decyzji do PŚDS w Stąporkowie” pozostawały 3 osoby.

Działalność Domu w 2017 r. obejmowała prowadzenie następujących treningów indywidualnych i grupowych: trening funkcjonowania w codziennym życiu, trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, trening umiejętności spędzania czasu wolnego oraz następujące zajęcia wspierająco – aktywizujące: kulturoterapia, nauka obsługi komputera, turystyka i rekreacja, terapia zajęciowa w pracowniach: artystycznej,

krawiecko – gobeliniarskiej, przyrodniczo – ceramicznej, kulinarnej i zaradności życiowej, muzykoterapii i relaksacji, koło przyrodnicze, zajęcia rehabilitacyjne.

W roku 2017 Dom poniósł wydatki w kwocie **504.484,60 zł**, z czego 495.355,00 zł stanowiła dotacja celowa z budżetu państwa oraz 9.129,60 zł środki dodatkowe z Programu „Za Życiem”.

W roku 2017 odeszło z placówki 7 uczestników. Przyczyny odejścia to m.in.: pogorszenie stanu zdrowia uczestników, absencje, przejście do innej placówki.

Z zajęć w PŚDS w roku 2017 skorzystały łącznie 43 osoby.

PŚDS w Stąporkowie współpracuje m.in. z Poradnią Zdrowia Psychicznego, gminnymi i miejsko - gminnymi ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu koneckiego, Miejsko - Gminnym Domem Kultury w Końskich i w Stąporkowie, PŚDS w Skarżysku – Kamiennej, Mniowie, Kleczanowie, Sandomierzu, Staszowie, Zrzeszeniem Sportu i Rehabilitacji START w Kielcach, Stowarzyszeniem Powiatowe Konto Pomocy w Końskich, Wielofunkcyjną Placówką Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie, Towarzystwem Wspierania Rozwoju Powiatu – „Wszechnica Konecka” oraz z rodzinami uczestników.

W roku 2017 uczestnicy PŚDS w Stąporkowie brali udział m.in. w następujących imprezach, wycieczkach i turniejach:

- V Mistrzostwa Środowiskowych Domów Samopomocy woj. świętokrzyskiego w tenisie stołowym w miejscowości Niedźwice,
- Wojewódzki Turniej Sportowy Boccia zorganizowany przez Zrzeszenie Sportu i Rekreacji „Start” w Kielcach,
- IX Rajd na Raty po Górach Świętokrzyskich zorganizowany przez Zrzeszenie Sportu i Rekreacji „Start” w Kielcach,
- Wojewódzki Turniej Tenisa Stołowego zorganizowany przez Zrzeszenie Sportu i Rekreacji „Start” w Kielcach,
- Wielka Gala Integracji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie,
- Spartakiada „Złota Jesień Osób Niepełnosprawnych” do miejscowości Stróże,
- Udział w Biegach Przełajowych w Tokarni - impreza organizowana przez Zrzeszenie Sportu i Rekreacji „Start” w Kielcach,
- Spartakiada Sportowa dla Osób Niepełnosprawnych w Kałkowie – Godowie.

PŚDS w Stąporkowie rokrocznie przekazuje prace wykonane przez uczestników na rzecz wsparcia działań Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy oraz Stowarzyszenia Powiatowe

Konto Pomocy – organizatora balu charytatywnego. Dochód ze sprzedaży prac wspomaga osoby niepełnosprawne oraz dzieci z ubogich rodzin.

Osiągnięcia sportowe uczestników PŚDS w Stąporkowie w 2017 r:

- II miejsce dla uczestniczki w singlu Turnieju Tenisa Stołowego organizowanego przez Zrzeszenie Sportu i Rehabilitacji „START” w Kielcach,
- trzy I miejsca, dwa II miejsca i jedno III miejsce w Wojewódzkich Biegach Przełajowych w Tokarni, organizowanych przez Zrzeszenie Sportu i Rehabilitacji „START” w Kielcach,
- II miejsce dla uczestniczki w deblu i II miejsce w klasyfikacji drużynowej w Mistrzostwach ŚDS w tenisie stołowym w Niedźwiczach.

Udział uczestników PŚDS w Stąporkowie w konkursach plastycznych i muzycznych w roku 2017:

- XV edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Sztuka Osób Niepełnosprawnych” organizowanego przez PFRON,
- V Konkurs Tańca Osób Niepełnosprawnych w Sandomierzu,
- Konkurs Muzyczny ALBERTIANA 2017,
- Pałacowe Spotkania Artystyczne w Rudzie Pilczyckiej,
- XV Festiwal Działań Artystycznych Osób Niepełnosprawnych – Staszów,
- Wojewódzki Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych Intelaktualnie w Kielcach - organizator PFRON,
- III Gala Piosenki Środowiskowych Domów Samopomocy woj. świętokrzyskiego – „Piosenka Biesiadna” Kleczanów 2017.

III.3.Realizacja zadań powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej, określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 2046 z późn. zm.) oraz § 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r., PCPR w Końskich realizuje następujące zadania w ramach rehabilitacji społecznej:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej,
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika.

W 2017 r. na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej, przeznaczona została kwota w wysokości **1.034.188,00 zł (w tym: 479.880,00 zł na działalność WTZ Końskie)**.

Uchwałą Zarządu Powiatu Nr 34/2017 z dnia 13 kwietnia 2017 r. zatwierdzono procedury udzielania dofinansowań w ramach rehabilitacji społecznej ze środków PFRON na rok 2017.

Zgodnie z przyjętą procedurą, określono następujące kryteria przyznawania dofinansowań w roku 2017:

- a) o dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych mogły ubiegać się osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz posiadające problemy w poruszaniu się,
- b) o dofinansowanie do likwidacji barier technicznych mogły ubiegać się osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności (kwota dofinansowania w 2017 roku wyniosła do 90% wartości oferty cenowej),
- c) wysokość dofinansowania do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny wynosiła:
 - 75% sumy kwoty limitu, wyznaczonego przez ministra zdrowia plus wymagany udział własny osoby niepełnosprawnej w zakupie tych środków pomocniczych, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit,
 - 60% kosztów sprzętu rehabilitacyjnego, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego wynagrodzenia,
- d) o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki mogły ubiegać się organizacje, których wnioski wpłynęły do 30 listopada 2016 r. Dofinansowanie mogło zostać udzielone na organizację jednej imprezy.

Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych w 2017 r. nie było realizowane.

Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika w roku 2017 nie było realizowane z uwagi na brak wniosków.

III.3.1 Dofinansowanie ze środków PFRON do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Na realizację zadania przeznaczono w 2017 r. środki finansowe w wysokości **346.308,00 zł**. Uchwałą Nr XXXVI/51/2017 Rady Powiatu w Końskich z dnia 30 listopada 2017 r. kwota ta została zwiększona o **5.923,00 zł**.

Na realizację zadania wydatkowano w 2017 r. kwotę **352.231,00 zł**.

W 2017 r. do PCPR w Końskich wpłynęło ogółem 409 wniosków dot. dofinansowania w ramach ww. programu, na kwotę ok. **678.947,00 zł**.

Pozytywnie załatwiono **293** sprawy.

Tabela nr 11. **Dofinansowanie ze środków PFRON do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.**

Wnioskodawcy	Liczba spraw	Wydatkowana kwota
dorosłe osoby niepełnosprawne	254	261.227,00 zł
dzieci i młodzież niepełnosprawna	24	52.839,00 zł

Tabela nr 12. **Dofinansowanie ze środków PFRON do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.**

Wnioskodawcy	Liczba sporządzonych umów	Wydatkowana kwota
dorosłe osoby niepełnosprawne	15	38.165,00 zł
dzieci i młodzież niepełnosprawna	0	0 zł

Dofinansowany ze środków PFRON sprzęt rehabilitacyjny to przede wszystkim rowerki rehabilitacyjne, materace i orbitreki.

III.3.2 Dofinansowanie ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

Na zadanie dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, zatwierdzono w planie finansowym wykorzystania środków PFRON w powiecie koneckim na 2017 r., kwotę w wysokości **200.000,00 zł**.

Uchwałą Nr XXXVI/51/2017 Rady Powiatu w Końskich z dnia 30 listopada 2017 r. kwota ta została **pomniejszona o 923,00 zł.**

Ostateczna kwota do wydatkowania wyniosła **199.077,00 zł.**

Tabela nr 13. **Dofinansowanie ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.**

Wnioskodawcy	Liczba sporządzonych umów	Wydatkowana kwota
Likwidacja barier architektonicznych	32	132.000,00 zł
Likwidacja barier technicznych	19	63.077,00 zł
Likwidacja barier w komunikowaniu się	0	0

Wnioski, które nie zostały zrealizowane w 2017 r., zostały rozpatrzone negatywnie i przekazane do archiwum PCPR. Wnioskodawcy zostali poinformowani o możliwości ponownego ubiegania się o dofinansowanie w ramach likwidacji barier funkcjonalnych w roku 2018.

III.3.3 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

W ramach zadania o dofinansowanie ze środków PFRON wystąpiła 1 organizacja pozarządowa. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie. Kwota przyznanego dofinansowania to **3.000,00 zł.** Dofinansowanie otrzymał Polski Związek Niewidomych – Koło Terenowe w Końskich, na zorganizowanie dwudniowej wycieczki do Krakowa.

Wnioskowane zadanie zostało poprawnie rozliczone przez organizację pozarządową.

III.3.4. Dofinansowanie kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Towarzystwie Wspierania Rozwoju Powiatu „Wszechnica Konecka” w Końskich

Warsztat Terapii Zajęciowej w Końskich funkcjonuje przy TWRP „Wszechnica Konecka” w Końskich. Placówka działa na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. Nr 63, poz. 587 z póź. zm.).

W 2017 r. liczba uczestników WTZ wynosiła **30 osób.**

WTZ jest placówką pobytu dziennego. Warsztaty stwarzają osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Każdy z uczestników objęty jest indywidualnym programem rehabilitacji.

Program ma na celu poprawę sprawności, naukę umiejętności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

Działalność WTZ w Końskich finansowana jest przede wszystkim ze środków PFRON. WTZ otrzymuje również środki finansowe na działalność z budżetu powiatu koneckiego.

W 2017 r. środki PFRON przeznaczone na działalność WTZ wyniosły **479.880,00 zł**.

Warsztat opuściło w roku 2017 trzech uczestników. Żaden z nich nie podjął zatrudnienia.

W dniu 16 października 2017 r. w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach odbyła się gala wręczenia nagród w plebiscycie „Świętokrzyski Anioł Dobroci”, którego organizatorem jest Samorząd Województwa Świętokrzyskiego. W kategorii grupowej placówka otrzymała wyróżnienie, a nagrodę z rąk członka Zarządu Województwa Świętokrzyskiego Piotra Żołądka oraz dyrektora Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej Barbary Jakackiej – Green odebrała kierownik WTZ Barbara Zbylut.

IV. Programy i projekty realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich w 2017 r.

IV.1. Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Koneckim na lata 2015-2017

W roku 2017 PCPR w Końskich realizowało zadania określone w *Programie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Koneckim na lata 2015 – 2017*, tj:

- prowadziło nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzących rodzinne domy dziecka, zgodnie z wprowadzoną Zarządzeniem Dyrektora PCPR z dnia 01.03.2016 r. procedurą określającą zasady organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych lub prowadzenia rodzinnych domów dziecka oraz kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych lub prowadzenia rodzinnych domów dziecka,
- uczestniczyło w akcji Wojewody Świętokrzyskiego „Potrzebuję rodziców od zaraz”, poprzez organizowanie akcji promującej ideę rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu koneckiego (rozpowszechnianie plakatów, ulotek, broszur, zamieszczenie informacji na stronie internetowej PCPR oraz na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Końskich, współpraca z innymi instytucjami),

- Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej w trybie art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na wniosek Sądu sporządził 11 opinii dotyczących predyspozycji osób kandydujących do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej,
- wydało 13 skierowań na badanie psychologiczne celem sporządzenia opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- zorganizowało szkolenia adresowane do rodzin zastępczych, funkcjonujących na terenie powiatu koneckiego, których celem było podniesienie ich kwalifikacji oraz umiejętności.

Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej opracował w 2017 roku „*Program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Koneckim na lata 2018 – 2020*”, który został zatwierdzony Uchwałą nr XXXVI/52/2017 z dnia 30.11.2017 r. przez Radę Powiatu.

IV.2. Program Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Koneckim na lata 2014 – 2020

Głównym celem *Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie w Powiecie Koneckim na lata 2014-2020* jest wsparcie i zaspakajanie potrzeb rodzin i dzieci z powiatu koneckiego poprzez stworzenie lokalnego systemu pomocy.

W ramach tworzenia systemu wspierania rodziny i dziecka w ich naturalnym środowisku w sytuacji kryzysowej, PCPR w Końskich w roku 2017 realizował Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Do uczestnictwa w programie zgłosiło się 26 osób. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne podjęło 20 osób, z czego 7 osób ukończyło program.

W celu organizowania kompleksowego systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, PCPR w Końskich zatrudniało w 2017 r. 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Ww. kadra doskonaliła swoje kwalifikacje zawodowe, poprzez udział w około 20 szkoleniach /konferencjach /warsztatach.

W celu zapewnienia profesjonalnego wsparcia rodzinom i rodzinnym formom pieczy zastępczej, we właściwym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, PCPR w Końskich dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Koneckiego, świadczyło bezpłatne poradnictwo.

Tabela nr 14.

Rodzaj poradnictwa	Liczba porad udzielonych rodzinom zastępczym
poradnictwo prawne	35
poradnictwo psychologiczne	58
poradnictwo pedagogiczne	41
poradnictwo ds. uzależnień	1

Jednym ze wskaźników *Programu* jest liczba osób wspieranych w ramach programów unijnych. W 2017 r. PCPR w Końskich przystąpiło do realizacji projektu konkursowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Europejski Fundusz Społeczny, Priorytet RPSW.09.00.00 „Włączenie społeczne i walka z ubóstwem”, Działanie RPSW.09.02.00 „Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych”, Poddziałanie RPSW.09.02.01 „Rozwój wysokiej jakości usług społecznych”. Celem projektu jest zwiększenie poprzez aktywną integrację do końca 2018 r. stopnia samodzielności, aktywności zawodowej, społecznej i osobistej usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w wieku 18-25 lat, wychowanków pieczy zastępczej w wieku 11-22 lat, osób stanowiących rodziny zastępcze, dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego, kandydatów na niezawodowe lub zawodowe rodziny zastępcze. W ramach zapobiegania niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży PCPR/OIK w Końskich, w roku 2017 świadczył poradnictwo psychologiczne, informacyjno – socjalne, prawne oraz poradnictwo ds. uzależnień. Ośrodek interweniował również w środowisku, w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz zdarzeń losowych.

W ramach realizacji działań profilaktycznych, OIK koordynował XII Koneckie Dni Profilaktyki obchodzone pod hasłem „Rodzina – Twój Bezpieczny Świat”.

W ramach KDP zorganizowano w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych dla uczniów, rodziców i kadry pedagogicznej - spotkania z terapeutami, pogadanki z psychologami, prawnikiem, programy artystyczno – profilaktyczne. Zajęcia miały na celu przybliżenie tematyki zdrowego stylu życia, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, handlu ludźmi i bezpiecznej pracy za granicą. Młodzież dowiedziała się, jak sobie radzić z agresją i zjawiskiem przemocy, gdzie można zwrócić się o wszechstronną pomoc, wzmacniając jednocześnie pozytywne zachowania.

Dodatkowo w roku 2017 OIK w Końskich włączył się w kampanię społeczną pn. „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem”, zorganizowaną przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Osoby pokrzywdzone przęstwem skorzystały z bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz informacyjnego.

Tabela nr 15. **Zajęcia profilaktyczne prowadzone przez OIK w Końskich w szkołach w 2017 r. w ramach XII KDP**

Temat szkolenia	Liczba uczniów biorących udział w zajęciach
„Handel ludźmi. Bezpieczna praca za granicą”	64 uczniów
„Szkodliwość działania środków uzależniających na organizm ludzki”	160 uczniów
„Czym jest uzależnienie?”	96 uczniów

IV.3. Program Integracji Osób i Rodzin Szczęólnego Ryzyka na lata 2014-2020

Program Integracji Osób i Rodzin Szczęólnego Ryzyka na lata 2014 – 2020 dotyczy tych osób i rodzin, które wymagają wsparcia w zakresie pomocy społecznej, z przyczyn określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Z danych pozyskanych za 2017 r. z ośrodków pomocy społecznej wynika, że do najpoważniejszych problemów społecznych na terenie powiatu koneckiego należą: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego i alkoholizm. Wśród metod walki z wyżej opisanymi problemami można wymienić m.in.: tworzenie nowych miejsc pracy, wsparcie dla osób znajdujących się w ciężkiej sytuacji materialnej, profilaktykę nastawioną głównie na edukację dzieci i młodzieży oraz budowanie warunków sprzyjających wychowaniu w trzeźwości.

W celu realizacji wskaźnika *Programu*, dotyczącego aktywizacji i integracji osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, organizowane są szkolenia kadr pomocy społecznej z terenu powiatu koneckiego. Od poziomu wiedzy i umiejętności kadry zależy bowiem jakość i skuteczność świadczonych usług. Wskaźnik ten realizowany jest również poprzez zwiększanie zainteresowania odbiorców pomocy danym typem wsparcia (np. udzielanym w ramach projektu) oraz inicjowanie i utrzymanie wysokiej motywacji do aktywności we wprowadzeniu przez te osoby zmian we własnym życiu.

Ważnym założeniem *Programu Integracji Osób i Rodzin Szczęólnego Ryzyka* jest ograniczanie wykluczenia społecznego dzieci i młodzieży przebywających w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych. W tym celu PCPR

w Końskich prowadził w 2017 r. szkolenia adresowane do rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu koneckiego, których celem było podniesienie kwalifikacji oraz umiejętności wychowawczych ww. rodzin.

W wyniku działań podejmowanych przez Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej we współpracy z asystentami rodzinnymi oraz właściwymi Sądami, z roku na rok spada liczba rodzin zastępczych oraz dzieci pozostających pod ich opieką, a co za tym idzie - zmniejsza się liczba świadczeń wypłacanych rodzinom zastępczym.

Ograniczanie wykluczenia społecznego usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej odbywa się poprzez świadczenie przez PCPR w Końskich pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. W 2017 r. pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz pomocą na zagospodarowanie objęto łącznie 72 usamodzielniających się wychowanków.

Program Integracji Osób i Rodzin Szczególnego Ryzyka ma również na celu zapewnienie osobom niepełnosprawnym, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi, dostępu do przyjaznych form opieki oraz aktywnego spędzania czasu wolnego.

Zadanie to realizowane jest przez placówki wsparcia dziennego działające na terenie powiatu: Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Stąporkowie, Warsztat Terapii Zajęciowej przy TWRP „Wszechnica Konecka” w Końskich oraz Zakład Aktywności Zawodowej w Końskich.

Dodatkowo, osoby niepełnosprawne z terenu powiatu, wspomagane są przez PCPR w Końskich poprzez udzielanie im dofinansowań ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Seniorzy to kolejna grupa osób wymagająca wsparcia. Cenioną przez seniorów formą pomocy są placówki wsparcia dziennego, prowadzone przez instytucje pomocy społecznej. Z oferty domów dziennego pobytu w 2017 r. skorzystało 76 osób, z czego 11 po raz pierwszy w 2017 r. Osoby starsze i niesamodzielne wymagające całodobowej opieki i pomocy w codziennym funkcjonowaniu mogą korzystać z oferty domów pomocy społecznej.

Osoby i rodziny w kryzysie lub zagrożone kryzysem, zamieszkujące na terenie powiatu koneckiego, mogą korzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, z zakresu uzależnień, informacyjno – socjalnego.

W 2017 r. 397 rodzin korzystało również z Karty Dużej Rodziny. Program skierowany jest do rodzin wielodzietnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Celem inicjatywy Karty Dużej Rodziny jest wspieranie rodzin wielodzietnych, zwiększenie szans rozwojowych

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PCPR W KOŃSKICH ZA ROK 2017

i życiowych dzieci oraz młodzieży wychowujących się w rodzinach oraz promowanie modelu rodziny wielodzietnej i jej wizerunku.

Liczbę osób z terenu powiatu koneckiego, korzystającą z ww. form wsparcia w 2017 r., obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 16.

WSKAŹNIKI POMIARU	LICZBA OSÓB/RODZIN								GOPS SŁUPA
	PCPR/OIK KOŃSKIE	MGOPS KOŃSKIE	MGOPS STĄPORKÓW	MGOPS RADOSZYCE	GOPS SMYKÓW	GOPS RUDA MALENIECKA	GOPS GOWARCZÓW	GOPS FALKÓW	
Liczba osób korzystających z poradnictwa pedagogicznego	43	0		-	8	-	8	0	0
Liczba osób korzystających z poradnictwa prawnego	191	95	62	27	12	-	15	0	12
Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego	123	111	30	-	3	-	15	0	9
Liczba rodzin korzystających Karty Dużej Rodziny	-	306	17	13	3	34	9	7	8
Inne:	z zakresu uzależnień – 41; informacyjno – socjalne - 11	-	z zakresu uzależnień - 44	z zakresu uzależnień - 138	-	-	-	-	-

Ważnym elementem *Programu Integracji Osób i Rodzin Szczególnego Ryzyka na lata 2014 – 2020* jest rozpowszechnianie idei rodzinnych form opieki zastępczej na terenie powiatu koneckiego.

Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzących rodzinne domy dziecka, PCPR w Końskich prowadzi na bieżąco.

Osoby zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny zastępczej lub prowadzeniem rodzinnego domu dziecka zgłaszają się do PCPR w Końskich, gdzie uzyskują szczegółowe informacje dotyczące procesu kwalifikacyjnego. Niestety, w 2017 r. nie przeprowadzono szkolenia programem PRIDE „Rodzinna Opieka Zastępcza” kandydatów na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz do prowadzenia rodzinnych domów dziecka, z uwagi na brak chętnych.

Jak co roku, PCPR w Końskich czynnie uczestniczył w akcji Wojewody Świętokrzyskiego „Potrzebuję rodziców od zaraz”. Pracownicy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej promowali ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez roznoszenie ulotek, na terenie miasta

Końskie oraz powiatu koneckiego. Ponadto informacje publikowano na stronie internetowej PCPR w Końskich oraz BIP Starostwa Powiatowego w Końskich.

IV.4. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 - 2020

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020 ma na celu zwiększenie skuteczności działań podejmowanych na rzecz przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Cel główny jest zbieżny z celem Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie koneckim. Do celów szczegółowych zalicza się m.in:

- zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem osób dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez wsparcie oraz udostępnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacji doświadczania przemocy w rodzinie,
- podnoszenie jakości pracy służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- zwiększanie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez realizację programu korekcyjno – edukacyjnego,
- podejmowanie działań mających na celu zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców powiatu koneckiego oraz promowanie postaw społecznych wolnych od przemocy,
- eliminowanie zachowań przemocowych w rodzinie.

Informacje dotyczące realizacji celów głównych i szczegółowych *Programu* w roku 2017 pozyskano od następujących podmiotów: Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Końskich, Wydział Polityki Społecznej, Oświaty i Zdrowia Starostwa Powiatowego w Końskich, Komenda Powiatowa Policji w Końskich, Zespoły Interdyscyplinarne działające na terenie powiatu koneckiego, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu koneckiego, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Końskich, Prokuratura Rejonowa w Końskich, Sąd Rejonowy w Końskich.

Z przeprowadzonej ankiety monitoringowej wynika, że w 2017 r. kontynuowano działania mające na celu skuteczniejsze ograniczanie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Działania te były realizowane przez instytucje i organizacje, mające w swoich kompetencjach udzielanie pomocy i wsparcia ofiarom krzywdzenia, działania prawne, psychologiczne i korekcyjno – edukacyjne wobec sprawców przemocy, jak również działania informacyjno – socjalne w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zauważalna jest tendencja do inicjowania przez podmioty i instytucje działające na terenie powiatu, interdyscyplinarnych spotkań, porad, szkoleń. Wskazuje to na dostrzeganie konieczności wymiany doświadczeń oraz doskonalenia współpracy pomiędzy nimi, jako warunek poprawy skuteczności ich działań. Warto także zwrócić uwagę na istotny aspekt profilaktyki zjawiska – oddziaływanie na rodziny przeżywające trudności w opiece i wychowaniu swoich dzieci, potencjalnie zagrożone przemocą. Docieranie do nich z poradnictwem specjalistycznym, profesjonalnym wsparciem, oferowanie im szkoleń i warsztatów doskonalenia umiejętności rodzicielskich, to działania bardzo trafione, zbieżne z polityką społeczną państwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

IV.5. Program Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej w Powiecie Koneckim na lata 2016-2020

Program Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej w Powiecie Koneckim na lata 2016-2020 został przyjęty Uchwałą Nr XV/10/2016 Rady Powiatu w Końskich z dnia 30 marca 2016 r.

Opracowanie programu wynikało z potrzeby tworzenia warunków sprzyjających przeciwdziałaniu ubóstwu, wykluczeniu społecznemu, bezradności, bezrobociu, problemom osób niepełnosprawnych oraz innym występującym problemom społecznym.

Celem głównym programu jest rozwój instytucji sektora ekonomii społecznej w powiecie koneckim oraz tworzenie warunków formalnych do rozwoju ekonomii społecznej.

Monitoring *Programu* przeprowadzony na podstawie danych pozyskanych od instytucji z terenu powiatu (urzędy gmin, ośrodki pomocy społecznej), obrazuje działania podejmowane na rzecz rozwoju gospodarki społecznej w powiecie koneckim w roku 2017. Stanowi swego rodzaju diagnozę środowiska lokalnego w tym zakresie.

Z zebranych danych ankietowych wynika, że podmioty ekonomii społecznej na terenie powiatu koneckiego składającego się z 8 gmin, funkcjonują w 5 gminach. Żadna z gmin nie planuje w roku 2018 uruchomić PES. Łączna liczba osób korzystających ze wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w roku 2017 wyniosła, wg. danych ankietowych, 1265 osób (1250 osób otrzymało wsparcie w ramach działalności PES z terenu gminy Radoszyce,

15 - z PES w Słupi). W 2017 r. na terenie gminy Słupia Konecka zorganizowano forum/spotkanie podmiotów ekonomii społecznej. Wzięło w nim udział około 150 osób.

Pracownicy PCPR w Końskich, GOPS w Gowarczowie, GOPS w Rudzie Malenieckiej, wzięli udział w szkoleniach, konferencjach, wyjazdach studyjnych z zakresu ekonomii społecznej.

W roku 2017 zorganizowano na terenie powiatu koneckiego 8 spotkań na temat ekonomii społecznej dla podmiotów współpracujących w ramach *Porozumienia o współpracy na rzecz rozwoju gospodarki społecznej w Gminie Końskie i Powiecie Koneckim*. W spotkaniach dwukrotnie brał udział pracownik PCPR w Końskich.

Podsumowując należy stwierdzić, iż istnieje wyraźna potrzeba wspierania samorządowego potencjału osobowego, organizacji pozarządowych w zakresie merytorycznym, w celu podejmowania inicjatyw na rzecz tworzenia podmiotów ekonomii społecznej w powiecie koneckim. Aby jednak tak się stało, niezbędna jest wiedza kształtująca potrzebę środowiska lokalnego oraz chęć podejmowania przez nie działań na rzecz ekonomii społecznej.

Na podstawie analizy ankiet wynika, iż większość pracowników urzędów gmin, ośrodków pomocy społecznej, nie bierze udziału w szkoleniach/konferencjach podnoszących kwalifikacje w zakresie rozwoju przedsiębiorczości społecznej. Wskazać należy więc na potrzebę kształcenia kadr, co może mieć wymierny wpływ na podejmowanie inicjatyw w kierunku rozwoju podmiotów ekonomii społecznej w regionie oraz pozytywnie wpłynąć na reintegrację społeczną i zawodową społeczności lokalnej.

IV.6. Projekt konkursowy „Równe szanse dla wszystkich”

W 2017 roku PCPR w Końskich pozyskało środki unijne na realizację projektu konkursowego pn. „Równe szanse dla wszystkich” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Europejski Fundusz Społeczny, Priorytet RPSW.09.00.00 „Włączenie społeczne i walka z ubóstwem”, Działanie RPSW.09.02.00 „Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych”, Poddziałanie RPSW.09.02.01 „Rozwój wysokiej jakości usług społecznych”.

Projekt skierowany jest do:

- 17 osób usamodzielnianych w wieku 18-25,
- 50 wychowanków pieczy zastępczej w wieku 11-22,
- 48 osób stanowiących rodziny zastępcze,

- 2 dyrektorów placówek typu rodzinnego z terenu powiatu koneckiego,
- 10 kandydatów na niezawodowe lub zawodowe rodziny zastępcze.

Celem głównym projektu jest zwiększenie do 31.12.2018 r. stopnia samodzielności, aktywności zawodowej, społecznej i osobistej uczestników projektu z terenu powiatu koneckiego, poprzez aktywną integrację.

Realizacja projektu w 2017 r. odbywała się zgodnie z zapisami zawartymi we wniosku o dofinansowanie. Dokonano rekrutacji uczestników projektu, wypełniono karty zgłoszeniowe, deklaracje uczestnictwa, oświadczenia, ankiety.

Uczestnicy projektu zostali zapoznani z *Regulaminem rekrutacji*. Utworzono grupę docelową zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie oraz przy zachowaniu równości szans kobiet i mężczyzn.

W 2017 r. w ramach projektu przeprowadzono:

- indywidualne doradztwo zawodowe dla 17 osób w wieku 18-25 (2 godziny zegarowe dla każdej osoby, łącznie 34 godziny zegarowe),
- grupowe doradztwo dla 17 osób w wieku 18-25 (4 godziny zegarowe dla 2 grup, łącznie 8 godzin zegarowych),
- indywidualne doradztwo zawodowe dla 19 osób w wieku 16-22 (2 godziny zegarowe dla każdej osoby, łącznie 38 godzin zegarowych),
- grupowe doradztwo dla 19 osób w wieku 16-22 (po 4 godziny zegarowe dla 2 grup, łącznie 8 godzin zegarowych),
- szkolenie w dziedzinie kompetencji cyfrowych dla 17 osób w wieku 18-25 (16 godzin zegarowych dla 2 grup),
- szkolenie w dziedzinie kompetencji cyfrowych dla 50 osób w wieku 11-22 (40 godzin zegarowych dla 5 grup, po 8 h dla grupy),
- kursy dla 17 osób w wieku 18-25 (spawacz MIG, prawo jazdy kat. B, wizaż/stylizacja, księgowość w małej firmie, operator wózków widłowych, projektowanie i aranżacja ogrodów, florysta, kurs spawania metodą TIG),
- kursy dla 19 osób w wieku 16-22 (j. angielski, fryzjer, projektowanie wnętrz, prawo jazdy kat. B, wizaż/stylizacja, księgowość w małej firmie, operator wózków widłowych, projektowanie i aranżacja ogrodów),
- trening kompetencji i umiejętności społecznych z pracą nad poprawą własnego wizerunku dla 17 uczestników projektu.

Zorganizowano szkolenia wzmacniające dla rodzin zastępczych i kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zakupiono karnety na basen w ramach realizacji zajęć rehabilitacyjno - relaksacyjnych. Dla 57 uczestników projektu zakupiono pomoce i materiały dydaktyczne, dla 17 – tablety.

Łącznie w 2017 r. zrealizowano 144 godzin porad prawnych, 200 godzin porad psychologicznych, 40 godzin porad pedagogicznych, 2000 godzin zajęć pozalekcyjnych (z matematyki dla 23 osób, j. angielskiego dla 21 osób, j. niemieckiego dla 3 osób, chemii dla 1 osoby, historii dla 1 osoby, j. polskiego dla 1 osoby).

Raz w miesiącu organizowane były spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych.

Przy wyłanianiu Wykonawców poszczególnych usług oraz przy dokonywaniu zakupów, stosowana była ustawa Prawo Zamówień Publicznych oraz wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Na realizację projektu w 2017 roku wydatkowano kwotę **389.121,19 zł**. Z tego 358.521,19 zł stanowi dofinansowanie, natomiast kwota 30.600 zł stanowi wkład własny powiatu koneckiego.

V. Wykaz szkoleń organizowanych przez PCPR w Końskich w 2017 r.

L.p.	Tematyka szkolenia	Specjalista prowadzący szkolenie	Termin szkolenia	Liczba uczestników
1.	„Współzależnienie kobiet, a problem doznawania przemocy”	specjalista ds. uzależnień	11.05.2017	14
2.	„E-uzależnienia”	terapeuta uzależnień	25.05.2017	14
3.	„Superwizja z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownikami socjalnymi”	superwizor w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	25.08.2017	5
5.	„Superwizja z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i pracownikami socjalnymi”	superwizor w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	08.12.2017	7
6	„Superwizja z trenerami prowadzącymi program korekcyjno – edukacyjny” (4 godziny zegarowe)	superwizor w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	26.07.2017 2.08.2017	3

7.	„Dopalacze i legalne środki psychoaktywne” kierownik Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej WSSE w Kielcach – Ewa Ziemkiewicz, kierownik Oddziału Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej WSSE w Olsztynie – Radosław Gruss	22.11.2017	118
----	---	------------	-----

VI. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 roku, poz. 1769 z późniejszymi zmianami) PCPR w Końskich przedstawia wykaz potrzeb na 2018 rok:

a) w zakresie infrastruktury:

- termomodernizacja budynku PCPR, wykonanie utwardzonej nawierzchni przy budynku i montaż nowego ogrodzenia;

b) w zakresie programowym i zadaniowym:

- kontynuowanie działań związanych z pozyskiwaniem i szkoleniem kandydatów na rodziców zastępczych, w tym zawodowych i niezawodowych,
- wzmacnianie i wspieranie rodzin zastępczych,
- współpraca z gminami na rzecz rodzin wielodzietnych,
- aktualizacja dokumentów merytorycznych w związku ze zmianami przepisów prawa,
- podjęcie działań mających na celu przygotowanie wydzielenia ze struktury organizacyjnej PCPR w Końskich Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Stąporkowie,
- współpraca z Wielofunkcyjną Placówką Pomocy Dziecku i Rodzinie w Stąporkowie przy projekcie restrukturyzacji placówki, w związku ze zbliżającym się 2021 r., który w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej został określony jako graniczny dla funkcjonowania placówek opiekuńczo – wychowawczych przeznaczonych dla więcej niż czternastu wychowanków;

c) w zakresie szkoleniowym:

- kontynuacja doskonalenia kadry PCPR w zakresie prowadzonych zadań, w tym

w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na działania z zakresu pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.